

Koppel opleidingen niet aan arbeids- perspectief

Het wijzen met het vingertje moet maar eens over zijn. Minister Bussemaker wil scholen, overheid en bedrijven beter laten samenwerken en op elkaar laten aansluiten. Een goede zaak vindt Preston Henshuijs, voorzitter van Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB). De grote vraag blijft natuurlijk: hoe ga je dat doen? Pretopleidingen sluiten, niet meer studenten toelaten dan er stageplekken beschikbaar zijn en ombuiggesprekken voeren. Heilzame plannen of is dit korte termijn visie? Henshuijs geeft zijn ongezouten mening en draagt oplossingen aan.

Melanie Parker-Zwanziger

De minister vindt dat scholen zich niet meer alleen moeten richten op het binnenhalen van studenten. Kun je je hierin vinden?

'Het is toch gek dat scholen marketingafdelingen hebben om alles mooier te maken. Dat kan gewoon echt niet. Dat commerciële bedrijven deze hebben om de consument ervan te overtuigen dat zij het product moet kopen, snap ik nog tot op een bepaalde hoogte. Maar dat scholen de student op deze manier proberen binnen te halen, terwijl hun onderwijskwaliteit vaak onder de maat is. Dat is niet correct. Als je een semi-overheidsinstelling bent dan moet je je maatschappelijke taak, dat is onderwijs produceren én kwaliteit bieden, uitvoeren. Dáármee moet je de student binnenhalen. Niet met mooie folders. Op lange termijn schiet je niets op met

valse verwachtingen. Studenten die jouw school een slechte review geven, zijn veel krachtiger dan welk glimmend folder-tje dan ook'.

Ze wil (pret)opleidingen die niet aansluiten op de regionale arbeidsmarkt sneller laten sluiten. Ben je het hiermee eens?

'We worden de laatste tijd overspoeld met verhalen over tekorten in de techniek en de oplopende jeugdwerkloosheid. Het percentage jeugdwerkloosheid is absoluut hoog. Natuurlijk is dit ernstig en hier moet zeker verandering in komen. Maar het is op zijn zachts gezegd best apart dat de zogenaamde pretopleidingen moeten verdwijnen, terwijl veel van deze opleidingen jaren geleden zijn bestempeld als 'gat in de markt'. Studenten werd aangeraden om bijvoorbeeld een bouwopleiding te volgen of te kiezen voor Medewerker Maatschappelijke Zorg (MMZ)'.

Deze markten liggen nu op hun gat. Is het dan niet beter om deze opleidingen te sluiten?

'Sommige scholen zijn doorgeslagen in het verzinnen van opleidingen. Nederland telt er zo'n 11.000. Hierbinnen zie je veel overlappingsen. Denk aan Management Assistent en Bureau Secretaresse. Exact dezelfde opleidingen met in de uitstroomb fase een klein verschil. Dat moet worden aangepast, maar om nu alle opleidingen die op het moment weinig of geen arbeidsperspectief hebben af te schaffen neigt naar korte termijn visie. Je moet opleidingen niet koppelen aan arbeidsperspectief. Dan kun je de bouwopleiding ook wel meteen sluiten. Terwijl de bouw over een paar jaar waarschijnlijk weer aantrekt. Dat

Interview met JOB-voorzitter Preston Henshuijs

geldt ook voor andere opleidingen. En dan? Gaan we die opleidingen weer heropenen zodra er arbeidskansen zijn? Dan blijf je achter de feiten aanlopen. We moeten andere manieren vinden voor het oplossen van dit probleem'.

Welke oplossingen zie jij?

'Je kunt, zoals bij de talentenopleiding voor muzikant, het aantal beschikbare plekken beperken. Mensen die echt kunnen zingen worden hier toegelaten. Dit is prima toepasbaar bij de zogenaamde pretopleidingen. Daarnaast hebben we, met alle respect, autonome scholen. Dit betekent dat het bestuur zelf kan beslissen om een opleiding te openen. Het kan zomaar zijn dat er morgen weer een nieuw crebonummer bestaat. Dat is precies wat we moeten voorkomen. Ga hier als minister nou eens bovenop zitten. Als dat vanaf het begin was

gedaan, was de discussie over het sluiten van opleidingen nu overbodig geweest. Ik heb het idee dat we altijd dingen laten gebeuren. Pas wanneer het dieptepunt is bereikt, zoeken we pas naar een oplossing. Laten we vooral preventief optreden.'

Zoals door niet meer studenten toe te laten dan er stageplekken zijn?

'Het is heel makkelijk voor de minister om te zeggen: mbo-scholen mogen niet meer studenten toelaten dan er stageplekken zijn. Maar dat betekent nogal wat. Het is duidelijk dat we een tekort aan stageplekken hebben. Daardoor zouden veel studenten niet naar school kunnen. Veel van hen komen dan thuis te zitten. Terwijl je eigenlijk als minister wilt dat deze jonge mensen naar school gaan en een startkwalificatie behalen. Dit voorstel gaat dus tegen haar eigen principes in'.

>>

centrum voor nascholing

- verder met onderwijs -

Docent of leidinggevende van de toekomst?

Als onderwijsprofessional ben je nooit uitgeleerd. Met een praktijkgerichte masteropleiding verruim je je blik én draag je bij aan schoolontwikkeling.

- **Master Professioneel Meesterschap**
- voor ambitieuze leraren PO-VO-MBO-HBO
- **Master Academisch Meesterschap**
- voor eerstegraads docenten VO-MBO-HBO
- **Master Integraal Leiderschap**
- voor leidinggevendenden PO-VO-MBO-HBO

De masters zijn NVAO geaccrediteerd en komen in aanmerking voor de lerarenbeurs.

Vraag vandaag nog de brochures aan.

www.centrumvoornascholing.nl

 UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

 Hogeschool van Amsterdam

Aan de slag met burgerschap

Huis voor democratie en rechtsstaat **ProDemos**

Kom gratis met de klas naar politiek Den Haag

Volg een van onze educatieve programma's op en rond het Binnenhof en bezoek o.a. de Tweede Kamer.

ProDemos komt op uw school langs voor een gratis gastles

U kunt kiezen uit diverse onderwerpen, zoals stemmen, politieke partijen, rechtspraak, lokale politiek of Europa.

www.prodemos.nl/mbo

De educatieve projecten van ProDemos sluiten aan bij de kwalificatie-eisen loopbaan en burgerschap in het mbo.

Vind je dat studenten beter een pretopleiding kunnen volgen dan dat ze thuis gaan zitten?

‘Deze twee moet je loskoppelen. De minister wil ook dat studenten een baan vinden. Daarom moet zij ervoor zorgen dat er meer stageplekken gecreëerd worden. Daarvoor is zij minister en daar hebben we het ambtelijk apparaat voor. Er moet een goede afstemming komen tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Dan kan de minister er met deze partijen voor zorgen dat er meer stageplekken beschikbaar komen.’

De minister wil roc's verplichten stageplekken aan te bieden. Mee eens?

‘Bij het zoeken van stageplekken speelt de school, de student en het bedrijfsleven in de regio een rol. Dit gaat de student heel erg aan. Het moet niet zo zijn dat alleen de school stageplek-

foto: Elske Oosterbroek

Preston Henshuijs is voorzitter van Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB). Samen met zijn mede-leden komt hij op voor de belangen van alle mbo-studenten. Een dankbare taak om studenten een steuntje in de rug te geven, ze bewuster te maken en ammunisie te geven om op te komen voor hun eigen belangen en rechten. Leiderschap loopt als een rode draad door zijn leven. In Hilversum volgt hij de mbo-opleiding Management Economie en Recht. Zodra deze in de pocket zit, wil hij doorstromen naar het hbo. Zijn ambitie is om als scheidsrechter in het betaaldvoetbal aan de slag te gaan. Een handje vol gelukkigen bereiken dit. Zit hij er niet tussen dan is zijn mbo-opleiding een waardevol backup plan.

ken creëert of voordraagt. Laat studenten ook met stageplekken komen. Zo krijg je er ook meer. Kwaliteit moet altijd de basis zijn om een stageplek te zoeken of om een organisatie te accrediteren tot stagebedrijf. Niet de kwantiteit. Er zitten ook bedrijven tussen die nooit erkend hadden mogen worden. En dat is een kwalijke zaak.’

Hoe zorg je ervoor dat een student de juiste dingen leert bij zijn stagebedrijf?

‘Begin met meer contactmomenten tussen school en het stagebedrijf. Daarnaast zou er een drieluik moeten ontstaan. De beoordeling zou moeten komen van de school, het bedrijf én van de student. Ik vind dat de student meer zeggenschap moet krijgen. Aan het eind van de stageperiode zou hij zijn eigen leerbedrijf moeten kunnen beoordelen op wat hij heeft geleerd. En of hij vond dat zijn bedrijf goed was. Als één student zegt: dit bedrijf vind ik niks, kan dat. Maar als er 3 studenten zijn die dit zeggen en ook nog eens over dezelfde onderwerpen, dan moet er een belletje gaan rinkelen. Zo kunnen we ingrijpen bij stagebedrijven die stagiaires alleen gebruiken als goedkope arbeidskrachten’.

Wat vind je van de ombuiggesprekken?

‘Deze vind ik onverstandig. Je zou beter matchingsgesprekken kunnen voeren. Dan hoor je de motivatie van de student. Ombuiggespreken klinkt als: je gaat met iemand aan tafel zitten en hij gaat jou vertellen hoe geweldig bijvoorbeeld de sector techniek is, omdat hij vindt dat het ‘bij jou past’. Er zijn veel studenten die van te voren niet goed weten welke kant ze op willen gaan. Sommigen zijn daarin erg beïnvloedbaar. Bovendien is de keuze enorm. Waar begin je als je kunt kiezen uit 11.000(!) opleidingen. De uiteindelijke keuze moet vanuit de student komen’.

Zijn er ontwikkelingen waar je positief over bent?

‘We krijgen een studiebijsluiter waarop de arbeidskansen staan. Deze geeft een stukje objectieve voorlichting. Wat gaat de student verdienen? Hoe wordt de opleiding vormgegeven? Wat zijn de contacturen? De student wordt voor de poort goed geïnformeerd over wat hij na de poort allemaal kan verwachten en doen’.

Waar ben je als voorzitter van JOB trots op?

Op de toename van het aantal centrale studentenraden. Het is heel erg belangrijk dat er meer studenteninspraak komt. De volgende stap is dat studenten gaan professionaliseren, zodat ze positief kritisch kunnen zijn naar hun school over onder andere de onderwijskwaliteit. Hierin ondersteunen wij ze met projecten, themadagen en workshops over communiceren, debateren en presenteren. Ze worden getraind in alle vormen van inspraak. Dit is hard nodig. De positie van de student moet versterken. ■

Melanie Parker-Zwanziger is freelance tekstschrijver